

KTO ZVÍŤAZIL?

5. stretko

*„Aj keby som stratil môj život,
nebolo by to márne,
ak by sa aspoň jeden z tých, ktorým som pomohol,
stal kňazom namiesto mňa.“
(Don Titus Zeman, porov. Summarium Documentorum, Doc. 28)*

Na úvod vhodnosť pyramídu hrdinstva (pozri 4. stretko). Môžeš sa dotknúť toho, ako sa komu darilo, čo bolo náročné a čo naopak ľahké. Doplň hodnotenie otázkami z diskusie z minulého stretko. Spýtaj sa detí, kto má koľko BONOVI. Namotivuj ich na prípadné odmeny, ktoré môžu za ne dostať. Priprav si ceny pre tých, ktorí majú najviac BONOVI a ak sa deti snažili, potom aj odmenu pre celé stretko.

CIEĽ

Zhodnotiť celú prejdenu cestu etapovou hrou „Za to zaplatíš“ a podčiarknuť finálnu myšlienku: Titus „zaplatil“ svojim životom, ale získal bonus (odmenu, prémieu) udelenú Bohom a vyzdvihnutím na oltár (blahorečením) sa stáva vzorom pre iných.

ZO ŽIVOTA TITUSA ZEMANA

Titusov osud sa prelína so svedectvami viery mnohých iných: blahoslavená sestra Zdenka Schelingová, Boží služobník Michal Buzalka, Ján Chryzostom Korec – neskôr kardinál, don Alfonz Paulen, don Ernest Macák (zomrel v r. 2016 sprevádzaný chýrom svätosti). Titus nebojoval viac ako oni: ale s nimi a spolu s nimi, špecifickým spôsobom, ktorý sa od neho žiadalo. V roku 1964 režim Titusa podmienene prepustil na slobodu, stále je však trápený, sledovaný a nakoniec sa s ním jednalo ako s pokusným králikom. Zomrel 8. januára 1969.

Niekoľko mesiacov potom v revízii rozsudku padli ako nepravdivé potupné obvinenia, ktoré režimu slúžili ako nástroj na prenasledovanie. V r. 1991 ho rehabilitačný proces vyhlásil definitívne za nevinného, zatiaľ čo aj niektorí z jeho prenasledovateľov sa na konci svojho života obrátili a priblížili k Cirkvi, ba žiadali (niekedy aj verejne) odpustenie zla, ktoré mu urobili. Dnes samotná Cirkev číta život Titusa Zemana v pojmoch mučeníctva: to najvyššie svedectvo dané z lásky na obranu viery. Jeho smrť bola zapríčinená násilnými skutkami prenasledovateľa z nenávisťi k samotnej viere, ktoré jasným spôsobom viedli k skráteniu jeho života. V r. 2010 sa začal proces blahorečenia a svätorečenia Titusa Zemana.

V pondelok 27. februára 2017 Svätý Otec František schválil dekrét o mučeníctve dona Titusa a umožnil jeho blahorečenie.

AKTIVITA

Priprav si prezentáciu z jednotlivých stretiek, ktoré ste o donovi Titusovi mali. Deťom povedz, že sa zúčastnia na Bankete (oslave) víťazov.

Voved' deti do slávnostne vyzdobenej miestnosti. Miestnosť by mala byť upravená tak, aby bolo hneď každému jasné, čiá oslava to je – dona Titusa Zemana. Môže tam byť nejaká jeho fotka, fotky kňazov, ktorým pomohol, okolo môžu byť fotky detí, niektoré z myšlienok dona Titusa a pod.

V slávnostných šatách uved' banket tým, že dnes si pripomenieme to, čo sme spolu s Titusom Zemanom prešli a čo nás to naučilo. Premietni prezentáciu z jednotlivých stretiek. Pripomeň deťom kľúčové momenty a detaily. Občas niečo vtipne skomentuj a nechaj doznieť spomienky, ktoré to v nich vyvoláva.

Deti ešte čaká posledná úloha, v ktorej môžu získať BONY. Ide o malý kvíz o donovi Titusovi, ktorý si môžeš vytlačiť z prílohy.

Správne odpovede: 1. b) 2. b) 3. c) 4. a) 5. b) 6. c) 7. c) 8. a) 9. a) 10. b)

Súťaž vyhodnot' a udeľ ďalšie BONY. Spočítaj ich s tými, ktoré deti získali na predošlých strestkách.

Nasleduje celkové vyhodnotenie súťaže o BONY. Priprav pre víťazov vzácne ceny s motívom Titusa Zemana (napr. cukríky alebo čokoládu v obale Titusa Zemana, jeho životopis „Titus, Ideš!“ z vydavateľstva Don Bosco a pod.).

Môžeš deťom pripomenúť, že ľudia hneď dona Titusa neoceňovali. Ale teraz máme z neho veľkého mučeníka. Celé Slovensko sa z toho teší. Je vzorom pre nás všetkých. Prešiel cestou odvahy, prekonania sa a dosahovania svätosti.

„Aj ty si musel niečo riskovať, zabojovať a o niečo sa usilovať. „Zaplatil si“ za to námahou, ale niečo ti to dalo. Talenty si nezakopal, ale rozvíjal. Je tu niekto, kto ti to odplatí. Boh nezostáva dlžníkom, príde odmena. Už tu a teraz ťa požehnáva.“

Ešte pred odovzdávaním cien vymysli každému členovi stretka nejaký „titul“ (tak ako don Titus dostal titul mučeník za duchovné povolania.)

Pri odovzdávaní cien tým, ktorí získali najviac BONOVI, volaj ich menom a zároveň ich označ príslušným „titulom“, napr. tvorivá hľadajúca, výkonnostný stĺp skupiny, upokojujúci povzbudzovač.

Po odovzdaní cien nasleduje malé pohostenie s krátkou neformálnou diskusiou.

DISKUSIA

Kto zvíťazil? Komunisti tým, že ho umučili, alebo Titus Zeman, ktorý obetoval svoj život za budúce kňazské povolania?

Koľko kňazských povolaní zachránil? Ako pôsobili títo kňazi potom?

PRE ANIMÁTORA

Titus bol umučený, ale život tých, ktorých zachránil, pokračoval a rozvil sa ďalej. Jeho skutok dobra spôsobil celú „lavínu dobra“. Počas dvoch rokov prešli na slobodu desiatky ľudí. Ako pokračoval život zachránených utekajúcich nájdete na stránke www.tituszeman.sk¹. Dá sa povedať, že boli aktívni na všetkých poliach. Vydávali knihy, pôsobili na misiách, starali sa o deti a mladých, vychovávali ďalších kňazov. Hoci donovi Titusovi tretia výprava nevyšla, tí, ktorých zachránil, išli ďalej. Dnes už po nich zbierame ovocie. Viacerí z nich vytvorili „partiu svätých“.

Aj my sme sa snažili byť hrdinami. Niečo sme aj dosiahli. Najmä tí, ktorým sa podarilo vyjsť až na vrchol pyramídy hrdinstva. Ale pozor na dnešnú dobu! Často nás vedie len k leňošeniu a užívaniu si. A to je trošku málo. Treba tento život žiť hrdinsky tak ako don Titus Zeman a rozvíjať svoje talenty naďalej.

Z PÍSMA

Mk 15,34-39

O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: „Heloi, heloi, lema sabakthani?“, čo v preklade znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: „Pozrite, volá Eliáša.“ Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu, dával mu piť a hovoril: „Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať.“ Ale Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol. Chrátová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Keď stotník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikol a skonol, povedal: „Tento človek bol naozaj Boží Syn.“

¹ <http://tituszeman.sk/titus-zeman/koho-zachranil/#more-570>

Stotník pod Krížom vyznal, že Ježiš na kríži bol naozaj Božím synom. „Tento človek bol naozaj Boží Syn.“ Stotník, ktorý Ježiša mučil, nakoniec v neho uveril.

Niečo podobné sa stalo aj po smrti dona Titusa Zemana. Sudca, ktorý ho odsúdil, robil po jeho smrti verejné pokánie. Odprosival Boha za to, čo spôsobil všetkým tým, ktorých nespravodlivo odsúdil.

ÚLOHA DO BLAHOREČENIA

Prečítaj si do blahorečenia jednu z knižiek, ktorú napísal don Ernest Macák (Zápisky spoza mreží; Dva roky v katakombách; Diagnóza: Bláznom pre Krista; Prenasledovaní pre Krista; Utečenci pre Krista; Bože, oplatilo sa mi žiť!; Titus, odpusť mi to!), alebo si prečítaj jedno zo svedectiev zo stránky www.tituszeman.sk.²

Pozývame ťa na blahorečenie dona Titusa Zemana do Bratislavy 30. septembra 2017.

Všemohúci Bože,
ty si si vyvolil svojho služobníka Titusa Zemana, aby nasledoval charizmu svätého Jána Bosca.

Pod ochranou Panny Márie, Pomocnice kresťanov, sa stal kňazom a vychovávateľom mládeže.

Žil podľa Božích prikázaní a pre svoju priateľskú povahu a ochotu pomôcť bol obľúbený medzi ľuďmi.

Keď nepriatelia Cirkvi siahli na ľudské práva a slobodu vyznania, kňaz Titus nestratil odvahu a vytrval na strane pravdy.

Pre vernosť svojmu saleziánskemu povolaniu a obetavú službu Cirkvi bol väznený, zosmiešňovaný, ponížovaný a mučený, ale on neohrozene vzdoroval svojim mučiteľom. Všetko pretrpel z lásky a s láskou. Prosíme ťa, večný Bože, osláv svojho verného sluhu Titusa, aby sme si ho mohli v Cirkvi verejne uctievať na oltári. Prosíme ťa za jeho svätorečenie skrze tvojho Syna Ježiša Krista a na príhovor jeho matky Panny Márie, Pomocnice kresťanov.
Amen.

² <http://tituszeman.sk/titus-zeman/svedectva/>

Potešíme sa, ak nám dáš vedieť o svojej skúsenosti s ponúknutým stretnom a poskytneš nám podnety pre vznik ďalších pastoračných materiálov na adrese info@tituszeman.sk.

Autori: Eva Rušíňová FMA, Peter Naňo SDB

z autorského tímu programu Cesty zrenia www.cestyzrenia.sk

Konzultant: Pavol Danko

Editor: Ján Mihálik

Grafická úprava: Miriam Vyšňovská

Jazyková korektúra: Mária Nagyová FMA

Vydané v roku 2017

Saleziáni don Bosca – Slovenská provincia, Miletičova 7, 82108 Bratislava

Toto dielo je licencované pod licenciou

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Text licencie možno nájsť na <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>